

עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

ע"י ב"כ עוה"ד פ' אלעג'ו ואח'

מעדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

ת.ד. 510, שפרעם 20200

טל': 04-9501610 ; פקס': 04-9503140 ; נייד: 050-6912468

כתובת מייל: fatmeh@adalah.org

העותרת

נ ג ד

1. ראש הממשלה

2. שר הביטחון

3. מתאם פעולות צה"ל בשטחים

כולם על ידי פרקליטות המדינה,

משרד המשפטים ירושלים

טל': 02-6466590 ; פקס': 02-6467011

המשיבים

הודעה מטעם המשיבים

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד, פרקליטות המדינה מתכבדת להגיש את תגובת המשיבים לעתירה למתן צו על-תנאי:

מבוא

1. עניינה של העתירה בבקשת העותרת, ארגון ישראלי לזכויות המיעוט הערבי בישראל, כי בית המשפט הנכבד יורה על פתיחה לאלתר של "מעבר קרני, כדי לאפשר אספקה סדירה ומספקת של מצרכי מזון ומצרכי יסוד אחרים הנחוצים לאוכלוסייה האזרחית ברצועת עזה".

כן התבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבים לקבוע "קריטריונים ברורים וכתובים המונעים את סגירת מעבר קרני, למעט במקרים של סיכון ביטחוני ודאי וממוקד, ולמשך זמן הכרחי בלבד, ומבלי לפגוע בזכויות האוכלוסייה האזרחית".

2. המשיבים יטענו, כי דין העתירה להידחות – על הסף ולגופה.

ראשית, וזה העיקר, המשיבים יטענו כי דין העתירה להידחות על הסף בהיעדר עילה. המשיבים יטענו כי ההחלטה על סגירת מעבר קרני יסודה בשיקולי ביטחון מובהקים, שהינם פועל יוצא של המצב שנוצר ברצועת עזה בכלל, ובמעבר קרני בפרט, בעקבות ההשתלטות האלימה של ארגון החמאס על הנעשה ברצועה.

בד בבד, המשיבים יטענו כי בניגוד לתמונה המוצגת בכתב העתירה, מדינת ישראל מאפשרת אספקה סבירה של דלק, מזון ותרופות לתושבי רצועת עזה באמצעות מעברים חלופיים – מעבר כרם שלום, מעבר סופה, מעבר נחל עוז ומעבר ארז, וכי מדינת ישראל

עושה רבות על-מנת לאפשר סיוע הומניטארי לתושבי הרצועה, בשיתוף עם הקהילה הבינלאומית.

שנית, המשיבים יטענו, כי השאלה הנוגעת לפתיחת מעבר קרני הינה סוגיה מדינית-ביטחונית מובהקת, קרי מאותן סוגיות אשר בהתאם להלכה הפסוקה, בית המשפט הנכבד, על-פי שיקול דעתו, אינו נוהג להידרש אליהן.

שלישית, המשיבים יטענו כי המדובר בעתירה מוקדמת. העותרת פנתה בפנייה דחופה ביום ד', 20.6.2007, לראש הממשלה, לשר הביטחון ולמתאם הפעולות בשטחים. טרם שהיה סיפק בידי מי מגורמים אלו להשיב לעותרת, היא פנתה בעתירה זו לבית המשפט הנכבד ביום א', 24.6.2007. המשיבים יטענו כי ראוי היה לו העותרת היתה ממתינה זמן קצר נוסף עד לקבלת התייחסותם לפנייתה, או אז היתה מוצגת בפניה התמונה העובדתית הנוגעת לעניין לאשורה, ולא כפי שתמונה עובדתית זו מוצגת בגדרה של העתירה.

עמדת המשיבים תפורט להלן.

רקע עובדתי

כללי

3. ביום 5.6.67 פרצה מלחמת ששת הימים. במסגרת המלחמה נכנסו כוחות צה"ל לשטח רצועת עזה.
4. מאז מלחמת ששת הימים ועד ליום 12.9.05 הוחזקה רצועת עזה ב"תפיסה לוחמתית" על-ידי כוחות צה"ל.
- לעניין השתלשלות העניינים מבחינה משפטית בנוגע לדין שחל ברצועת עזה בתקופה שמלחמת ששת הימים ועד ליום 12.9.05 נבקש להפנות לפסק דינם של עשרת שופטי הרוב בבג"ץ 1661/05 **המועצה האזורית חוף עזה נ' הכנסת**, פ"ד נט(2).
5. במהלך החודשים אוגוסט-ספטמבר 2005 יישמה מדינת ישראל את התוכנית להתנתקות מאזור חבל עזה ומאזור בצפון השומרון. במסגרת תוכנית ההתנתקות פינתה מדינת ישראל את כל יישוביה, אזרחיה וכוחותיה הצבאיים מאזור חבל עזה.
6. ביום 6.6.04 קיבלה ממשלת ישראל את החלטה מס' 1996, הקובעת, בין היתר, כי: "השלמת תוכנית ההתנתקות תשלול את תוקפן של הטענות כנגד ישראל בדבר אחריותה לפלסטינים ברצועת עזה".
7. ביום 11.9.05 קיבלה ממשלת ישראל את החלטה מס' 4235 הקובעת, כדלקמן:

"מחליטים, (פה אחד), לסיים את הנוכחות הישראלית ברצועת עזה וב"ציר פילדלפי" כדקלמן:

בהתאם להחלטת הממשלה מס' 1996 מיום 6.6.2004, בדבר תכנית ההתנתקות, יוציא צה"ל את כוחותיו משטחי רצועת עזה, לרבות מאזור קו הגבול שבין רצועת עזה למצרים ("ציר פילדלפי").

הוצאת כוחות תבוצע בלוח זמנים שייקבע על-ידי מערכת הביטחון, ובהתחשב בצרכים המבצעיים בשטח.

עם יציאת כוחות צה"ל משטחים אלה, תועבר האחריות עליהם לידי הרשויות הפלסטיניות ויסתיים הממשל הצבאי באזור חבל עזה. מערכת הביטחון, בתיאום עם משרד המשפטים, תנקוט בצעדים הדרושים לביטולו הפורמלי של הממשל הצבאי."

8. ואכן, ביום 12.9.05 הסתיים יישומה של תכנית ההתנתקות, ואחרון חיילי צה"ל עזב את שטח רצועת עזה. עוד באותו היום, 12.9.05, הוציא מפקד פיקוד הדרום באותה עת, האלוף דן הראל, ששימש כמפקד כוחות צה"ל באזור חבל עזה, מנשר המודיע על דבר סיום הממשל הצבאי ברצועת עזה.
9. לפיכך, החל מיום 12.9.05, בשעה 24:00, הסתיים הממשל הצבאי של צה"ל בשטח רצועת עזה, ואיתו הסתיימה גם התפיסה הלוחמתית של צה"ל את רצועת עזה, על כל המשתמע מכך מבחינה מדינית, ביטחונית ומשפטית.
- החל ממועד תום הממשל הצבאי בחבל עזה, צה"ל אינו מפעיל עוד סמכויות ממשל צבאי ברצועת עזה, ובכלל זה סמכויות מכוח תחיקת הביטחון.
10. ביום 20.9.05 הכריז שר הפנים על ארבעת המעברים בין רצועת עזה לישראל – מעבר ארז, מעבר כרם שלום, מעבר סופה ומעבר קרני - כ"תחנות גבול", בהתאם לסמכותו לפי סעיף 7 לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (צו הכניסה לישראל (תחנות גבול) (תיקון), התשס"ה-2005, ק"ת התשס"ה, בעמ' 1011).
11. בסוף חודש דצמבר 2005 הסמיכה ועדת השרים לביטחון לאומי את שר הביטחון לקבוע את פתיחתם או סגירתם של המעברים בין ישראל לרצועת עזה.
12. ביום 25.3.06 הושבעה ממשלת החמאס, ולפיכך, החל מאותו היום, עברה השליטה ברצועת עזה לידי ארגון טרור, אשר חרת על דגלו את השמדתה של מדינת ישראל.
- לא למותר גם יהיה להוסיף, שממשלת החמאס אינה מכירה במדינת ישראל ובהסכמים שנחתמו עימה על-ידי הצד הפלסטיני. ממשלה זו, כמובן, גם אינה פועלת נגד הטרור אלא מעודדת אותו במישרין ובעקיפין.
13. ביום 11.4.06, בעקבות השבעת ממשלת החמאס, קיבלה הממשלה החלטה נוספת, מס' 4780, שעניינה "מדיניות ישראל כלפי הרשות הפלסטינית עם הקמת ממשלת החמאס".

החלטת ממשלה מס' 4780 קובעת כדלקמן:

מדיניות ישראל כלפי הרשות הפלסטינית עם הקמת ממשלת החמאס

מ ח ל י ט י ם (פה אחד):

בעקבות הבחירות ברשות הפלסטינית, שלאחריהן הושבעה ממשלת החמאס ב-25 במארס 2006, ממשלה שאינה מכירה בקיומה של מדינת ישראל ובהסכמים שנחתמו עימה ושלא מתגברת מדרך הטרור:

1. הרשות הפלסטינית הינה רשות טרור העוינת את ישראל.
2. מדינת ישראל, על כל גורמי הממשל שלה, לא תקיים קשרים עם הרשות הפלסטינית וגורמי השלטון שלה.
3. הרשות הפלסטינית היא רשות אחת ולפיכך לא תהיה התייחסות אחרת ליו"ר הרשות הפלסטינית או למשרד הנשיאות. עם זאת, לא תהיה פסילה אישית של יו"ר הרשות הפלסטינית.
4. גורמים זרים שיבקרו באזור ויפגשו עם גורמי חמאס לא יתקבלו, באותו ביקור, לפגישות עם גורמים ישראלים.
5. ישראל, יחד עם הקהילה הבינלאומית, תתאם את דרכי הסיוע ההומניטרי הניתן לאוכלוסייה הפלסטינית, שלא דרך מנגנוני השלטון.
6. בכפוף לשיקולי הביטחון, המעברים מישראל לרצועת עזה יישארו פתוחים כדי לאפשר כניסת הסיוע ההומניטרי לרצועת עזה."

14. על אף יציאת כוחות צה"ל מאזור חבל עזה, וסיום הממשל הצבאי באזור, ממשיכים ארגוני הטרור כל העת לבצע פעולות טרור נגד מדינת ישראל, ונגד אזרחיה ותושביה, מתוך שטח רצועת עזה, ובכלל זה ירי רציף ומתמשך של טילים לעבר מדינת ישראל ופיגועים וניסיונות פיגוע המכוונים כנגד אזרחים וחיילי צה"ל במעברים שבין רצועת עזה לישראל, לאורך גדר המערכת ובשטח מדינת ישראל. מעשי טרור אלה מהווים המשך ישיר לפעילות ארגוני הטרור נגד מדינת ישראל ותושביה, אשר למולה מנהלת ישראל לחימה מזוינת מכוח זכותה להגנה עצמית מזה למעלה מחמש שנים. כפי שיפורט להלן, אחד המוקדים לפעילות טרור אלו מאז יצאו כוחות צה"ל מרצועת עזה הינו מעבר קרני.

כידוע, לפני כשבועיים השתלט ארגון החמאס באופן אלים על רצועת עזה כולה, וכיום הוא שולט באופן אפקטיבי גם במעברים שבין ישראל לרצועת עזה, בצידם הפלסטיני. משכך, כיום נמצאים המעברים בין ישראל לרצועה בצידם הפלסטיני בשליטת ארגון טרור אשר פעל בעבר והינו פועל כיום להוצאת פיגועים נגד מדינת ישראל.

מדינת ישראל, מתוקף זכותה המלאה להגנה עצמית, פעלה בעבר ופועלת גם כיום על מנת להגן על יישוביה, אזרחיה ותושביה מפני פעולותיהם הנפשעות של ארגוני הטרור. בכלל זאת, פועלת מדינת ישראל על-מנת לסכל את כוונות ארגוני הטרור לביצוע פיגועי ירי ופיגועים במעברים שבין רצועת עזה לבין שטח הריבוני של מדינת ישראל.

15. בד בבד, מדינת ישראל עוקבת אחר המצב ברצועה, ככל שהיא יכולה בנסיבות הקיימות, ומקפידה על פרקטיקה של הכנסת מצרכי יסוד לרצועה באמצעות מעברי הגבול בין מדינת ישראל לרצועה.

מעברי הגבול בין רצועת עזה לבין מדינת ישראל

16. בין רצועת עזה למדינת ישראל קיימים חמישה מעברים ומסופים – מעברי ארז, סופה, קרני וכרם שלום ומסוף נחל עוז, המשמש להעברת דלקים מישראל לתוך הרצועה.
- כאמור לעיל כל ארבעת המעברים דלעיל הוכרזו על-ידי שר הפנים כ"תחנות גבול", על-פי חוק הכניסה לישראל.
17. מעבר קרני הוא המעבר המרכזי להעברת סחורות בין ישראל לבין הרצועה; מעבר ארז משמש למעבר אנשים בין ישראל לרצועה; מעבר סופה נועד להעברת אגרגטים לבניה; מעבר כרם שלום נועד לשמש למעבר אנשים וסחורות בין מצרים לבין הרצועה דרך ישראל ובין ישראל לבין הרצועה; מסוף נחל עוז מיועד להעברה של דלק מישראל לרצועה.
18. בנוסף, כיוון שכוחות צה"ל יצאו ביום 12.9.05 גם מאזור "ציר פילדלפי", קיים כיום גבול משותף בין שטח רצועת עזה לשטח מצרים, המצוי בשליטה פלסטינית מלאה. על גבול זה מצוי מעבר רפיח, דרכו עוברים בשיגרה בני אדם, וממנו ניתן לייצא טובין מעזה למצרים.
19. **מעבר קרני, המשמש בשיגרה כמעבר המרכזי להעברת סחורות בין ישראל לבין רצועת עזה, הינו יעד מרכזי לפעילות חבלנית של ארגוני הטרור.** ארגוני הטרור ראו במעבר קרני בעבר – וביתר שאת היום לאחר יציאת כוחות ישראלים מרצועת עזה והעברת השליטה ברצועת עזה לרשות הפלסטינית – "נקודת תורפה", דרכה ניתן להבריח אמצעי לחימה ומחבלים מרצועת עזה לישראל ויעד מרכזי לתקיפה ולפגיעה בחיילי צה"ל ובאזרחים העובדים במקום.
20. כך, כבר במרץ 1996 ניצל ארגון הג'יהאד האסלאמי את העברת הטובין דרך מעבר קרני לצורך העברת המחבל, שביצע פיגוע התאבדות בחג הפורים ברחוב דיזינגוף בתל אביב, בו נהרגו 13 אנשים חפים מפשע ונפצעו 125 נוספים.
21. במהלך העימות המזוין שמתחולל מאז ספטמבר 2000 בוצעו באזור מעבר קרני ובאמצעותו עשרות פיגועים, שכללו מעבר מתאבדים ואמל"ח, הנחת מטענים ופיגועי ירי. דוגמאות בולטות לכך, שרחוקות מלמצות את האירועים, הינן:
- בדצמבר 2002 נתפסה במעבר קרני משאית שבתוכה כ-7,500 כדורי רובים, התחמושת היתה מיועדת לפעילי טרור ברצועה.
- ביוני 2003 נתפס אישור מזויף להעברת 20 טון חומצה גופרתית מרוכזת אשר הועברו לעזה דרך מעבר קרני. החומצה עצמה, אשר בריכוזיה הגבוהים משמשת כמרכיב בתהליך היצור של חומרי הנפץ כבר הועברה לתוך שטחי הרצועה.
- במרץ 2004 בוצע פיגוע התאבדות כפול בנמל אשדוד, המחבלים אשר ביצעו את הפיגוע יצאו מרצועת עזה דרך מעבר קרני, והסתתרו מאחורי דופן כפולה שהותקנה במכולה שעשתה את דרכה מתוך שטח רצועת עזה לשטח ישראל.
- באפריל ובמאי 2004 נמצאו במעבר קרני – בשני מקרים שונים – חגורות נפץ. החגורות לא הכילו רסס מתכתי, זאת על מנת למנוע גילויין בעת הבדיקות במעבר. החגורות נמצאו במטעני בגדים אשר עתידים היו לעבור מרצועת עזה לשטחי יהודה ושומרון.
- בדצמבר 2004 התפוצץ מטען צד ליד כוח צה"ל, שערך סריקות בסמוך למעבר הטובין קרני. לוחם צה"ל נהרג וארבעה חיילים נוספים נפצעו, אחד מהם באורח קשה. החמא"ס נטל אחריות להנחת המטען ולירי שבוצע במקביל.

ב-13.1.05, פוצצו ארגוני טרור פלסטינים מטען רב עוצמה במעבר קרני, ומיד לאחר מכן פתחו באש לעבר עובדים ואזרחים שהיו במקום. כתוצאה מהפיגוע נהרגו שישה ישראלים, חמישה נוספים נפצעו, שניים מהם במצב קשה.

22. מאז יציאת כוחות צה"ל מאזור חבל עזה, וסיום הממשל הצבאי באזור, הפך מעבר קרני ליעד מרכזי של ארגוני הטרור.

מאז חודש ינואר 2006 קיימות **התרעות ממוקדות רבות**, בנוגע לכוונתם של ארגוני הטרור ברצועת עזה לבצע פיגועים כנגד אזרחי מדינת ישראל ואנשי כוחות הבטחון הישראלים הנמצאים במעבר קרני.

גורמי הביטחון העבירו בשעתו מידע בעניין זה לגורמי הביטחון הפלסטינים בכדי שניתן יהיה למנוע את ביצוע הפיגועים ולאפשר את פתיחתו של המעבר בצורה רציפה. אך גורמי הביטחון הפלסטינים לא פעלו – ומוכן שאינם פועלים כיום – לסיכול האיומים ולמעצר פעילי הטרור המעורבים בתכנון הפיגועים ובהוצאתם אל הפועל.

בנסיבות אלה, לא נותרה לישראל בעבר ברירה אלא לסגור את מעבר קרני מעת לעת, בשים לב למידע המתקבל בנדון, וזאת לשם מניעת פגיעה בחייהם של הישראלים המצויים במעבר קרני.

אין צורך לומר כי כיום, לאחר השתלטות החמא"ס על רצועת עזה, והמעברים בינה לבין ישראל, לא מתקיים כל קשר או שיתוף פעולה בינו לבין ישראל לסיכול פעולות טרור נגד המעברים, ולכן הסיכון הביטחוני הכרוך בהפעלתם גבר באופן משמעותי ביותר.

האירועים האחרונים ברצועת עזה וסגירת מעבר קרני

23. לפני כשבועיים השתלטו פעילי ארגון החמא"ס בכוח הזרוע על הנעשה ברצועת עזה. בין היתר, השתלטו פעילי ארגון החמא"ס על הצד הפלסטיני של מעברי הגבול בין מדינת ישראל לבין רצועת עזה. נציגי הרשות הפלסטינית הודיעו למשרד ראש הממשלה, כי הם אינם שולטים עוד במעברים, וכי רשות המעברים, שפעלה בכפיפות למשרד נשיאות הרשות הפלסטינית, אינה מתפקדת עוד, ונשלטת בפועל על-ידי ארגון החמא"ס.

24. בעקבות האירועים האמורים החליטה ממשלת ישראל ביום 24.6.2007, בהמשך להחלטת ממשלה מס' 4705 מיום 19.2.2006 והחלטת ממשלה מס' 4780 מיום 11.4.2006, כי ממשלת ישראל תמשיך להימנע מקיום מגעים מול גורמי חמא"ס.

בהחלטת הממשלה האמורה הוחלט עוד, כי ישראל תמשיך להעביר את הסיוע ההומניטרי הנדרש לאוכלוסיה הפלסטינית ברצועת עזה, ובתוך כך: מזון, תרופות, חשמל, מים, ושירותים רפואיים. זאת, על-מנת למנוע משבר הומניטרי בעזה. העברת הסיוע תיעשה באמצעות ארגונים בין לאומיים, בתיאום עם המצרים והפלסטינים, ולא באמצעות החמא"ס.

צילום החלטת הממשלה מצורף ומסומן **מש/1**.

25. במסגרת האירועים האמורים, ביום 12.6.2007 הודיעו נציגים פלסטינים כי קצין הביטחון של הצד הפלסטיני של מעבר קרני נחטף, וכי הם מפסיקים להפעיל את הצד הפלסטיני של המעבר. באותו רגע נסגר מעבר קרני.

26. בעקבות האירועים האמורים, לאור העדר גורמי תיאום בצד הפלסטיני, ובעיקר לאור הסיכון הביטחוני המשמעותי הכרוך בהמשך הפעלתו של מעבר קרני, הוחלט בצה"ל ביום 14.6.2007 כי בתנאים הקיימים לא ניתן להשאיר את מעבר קרני פתוח.

יודגש, שבעקבות השתלטות החמאס על רצועת עזה, בכלל, ועל יחידת המעברים, בפרט, בצידו הפלסטיני של מעבר קרני נמצאים חמושים פלסטינים, פעילי ארגון החמאס.

יובהר, כי בשונה מהמעברים סופה וכרם שלום, במעבר קרני קיימת הפרדה פיזית בין הצד הפלסטיני לצד הישראלי של המעבר, דבר המקשה על שליטה בצד הפלסטיני. מעבר זה נבנה כך שעבודתו הוטפת מחייבת, בשונה מסופה וכרם שלום, תיאום מתמיד והדוק בין הצדדים, והבטחת המעבר מצידו הפלסטיני על ידי כוח אמין הפועל למניעת איומי טרור מצידו הפלסטיני של המעבר. מובן כי עם השתלטות החמאס על המעבר, שהניס ממנו את הכוחות הסרים למרותו של אבו מאזן, לא קיימת אפשרות לתיאום, כאמור, ולמותר לציין כי לא קיים כוח בטחוני הפועל למניעת האיום הבטחוני בצד הפלסטיני של המעבר, בלשון המעטה.

27. נציין כבר עתה כי עמדת המדינה הינה שלאור הסיכון הביטחוני המשמעותי הכרוך בפתיחתו של מעבר קרני להעברת סחורות ומצרכי מזון לא ניתן לעשות כן, לעת הזו. יודגש, כי ההחלטה לסגור את מעבר קרני מקורה בשיקולים ביטחוניים מובהקים, הנובעים מהסיכון המשמעותי והמידי שעלול להישקף לחיי אדם מפתחתו במצב הקיים.

28. בד בבד, מדינת ישראל החלה פועלת על-מנת לאפשר הכנסת מצרכי מזון ומצרכי יסוד אחרים הנחוצים לאוכלוסייה הפלסטינית ברצועת עזה באמצעות המעברים האחרים בין מדינת ישראל לבין רצועת עזה.

בעניין זה, התשתית העובדתית עליה נשענת העתירה אינה מדויקת ואינה רלבנטית במועד הגשת הודעה זו. **בניגוד לנטען בכתב העתירה**, מדינת ישראל לא סגרה את כל המעברים שבין רצועת עזה לבין ישראל, ומעברים אלו משמשים כיום לשם העברת מצרכי מזון ומצרכים נוספים לרצועה. **בניגוד לנטען בכתב העתירה**, לא "הופסקה כמעט כליל אספקת המזון לרצועת עזה". **בניגוד לנטען בכתב העתירה**, לא סוכלה "אפשרות הכנסת מצרכי מזון על-ידי גורמי הסעד הבינלאומיים". להלן נפרט.

29. לאחר סגירת מעבר קרני מאפשרת מדינת ישראל מעבר סחורות ומזון באמצעות המעברים האחרים בין רצועת עזה לבין מדינת ישראל. ודוק – מדינת ישראל ממשיכה להפעיל את המעברים האחרים על אף הסיכון הביטחוני הכרוך בכך, סיכון שבא לידי ביטוי לדוגמא במטען שאותר ביום 25.6.2007 במעבר כרם שלום, וחייב את סגירת המעבר עד לפירוקו של המטען.

30. מעבר נחל עוז המשמש להעברת סולר, בנזין וגז היה סגור בימים 13.6.2007 ו-14.6.2007. המעבר נפתח להעברת סולר לתחנת הכוח ביום 15.6.2007 ונסגר שוב ביום 16.6.2007. החל מיום 17.6.2007 המעבר פתוח ברציפות והחל מיום 18.6.2007 מתאפשרת העברה של סולר לתחנת הכוח, סולר, בנזין וגז באמצעות המעבר.

31. מעבר ארוז, המשמש בשיגרה למעבר הולכי רגל בלבד, משמש בעת הזו להעברת תרופות, חיסונים וציוד רפואי נוסף. מיום 12.6.2007 ועד ליום 25.6.2007 הועברו במעבר קרטון חיסונים למחלת הקטרת, קרטון תרופות, מנות דם וציוד רפואי של הצלב האדום, ערכות עזרה ראשונה, העברת תרופות וחיסונים בקירור.

32. מעבר סופה, המשמש להעברת אגרגטים, משמש מאז האירועים האחרונים ברצועה להעברת סחורות באמצעות משטח גב אל גב. בימים 24.6.2007 ו-25.6.2007 הועברו במעבר 145 משאיות הנושאות תערובת מזון בעלי חיים, קש, שתילים, ציוד רפואי, קמח, חומס, שמן, סוכר, מוצרי חלב וביצי רבייה.

כך, רק ביום 25.6.2007 הועברו במעבר סופה 89 משאיות, הכוללות 29 משאיות הנושאות תערובת לבעלי חיים; 36 משאיות הנושאות קש (כמזון לבעלי חיים); 4 משאיות הנושאות שתילים; משאית אחת של ארגון הצלב האדום הנושאת ציוד רפואי;

שמונה משאיות של תוכנית המזון העולמי (WFP – World Food Program) הנושאות קמח, חומס, שמן וסוכר; וכן 11 משאיות שהועברו ממעבר כרם שלום למעבר סופה, בעקבות סגירתו (משאיות אלו נשאו סוכר; מוצרי חלב; ביצי רבייה; קמח; ציוד רפואי של ארגון USAID). יש לציין כי ביום 26.6.2007 שב מעבר כרם שלום לפעול, עם סילוקו של המטען.

33. מעבר כרם שלום משמש אף הוא להעברת סחורות. מיום 21.6.2007 ועד ליום 24.6.2007 הועברו במעבר 49 משאיות הנושאות מזון בסיסי, ציוד רפואי, מוצרי חלב, תערובת לבעלי חיים, סוכר, שמן, ביצים ותרופות. ביום 25.6.2007 נסגר מעבר כרם שלום, בעקבות איתור מטען שהונח במקום. 11 מהמשאיות שהיו אמורות לעבור במעבר כרם שלום הופנו למעבר סופה. פעילות המעבר חודשה ביום 26.6.2007, לאחר פירוק המטען.
34. נוסף ונציין, כי ממועד השתלטות החמאס בכוח הזרוע על רצועת עזה מתקיים קשר רציף בין מדינת ישראל לבין הארגונים הבין-לאומיים העוסקים בסיוע לתושבים הפלסטינים ברצועת עזה. בנוסף, החל מיום 19.6.2007 החלו הארגונים מעבירים סחורות חיוניות וציוד רפואי לתוך רצועת עזה. ביום 19.6.2007 וביום 24.6.2007 הועברו שתי משאיות הנושאות ציוד רפואי של ארגון הצלב האדום; מיום 19.6.2007 ועד ליום 25.6.2007 הועברו 33 משאיות של תוכנית המזון העולמית, כאשר על-פי הסיכומים, עתידות להיות מועברות מדי יום עשר משאיות של ארגון זה באמצעות מעבר סופה. ביום 21.6.2007 הועברו 20 משאיות של מזון וחומרי ניקוי שנתרמו על-ידי מלך ירדן; וכן הועברו משאיות נוספות של ארגונים בין לאומיים נוספים (WHO, UNICEF, אונר"א). מתבצעים מגעים בין ישראל לבין ארגוני הסיוע הבינלאומיים על-מנת לאפשר העברת משאיות נוספות לתוך רצועת עזה.

עמדת המדינה

דחיית העתירה על-הסף עקב חוסר שפיטות מוסדית

35. המדינה תטען, כי דין העתירה להדחות על-הסף, מכיוון שאין מקום שבית המשפט הנכבד, במסגרת שיקול הדעת המוקנה לו, יידרש לגופה של העתירה, המבקשת לחייב את המדינה לפתוח את מעבר קרני.
36. מכוח היותה של הממשלה "הרשות המבצעת" של המדינה, היא זו שמוסמכת לנהל את ענייני החוץ והבטחון של המדינה. לעניין זה ראו: בג"ץ 5167/00 וייס נ' ראש הממשלה, פ"ד נה(2), 455 בעמ' 471; בג"ץ 5128/94 פדרמן נ' שר המשטרה, פ"ד מח(5), 647 בעמ' 651. וכן ראו לאחרונה בג"ץ 550/06 ובג"ץ 596/06 זאבי נ' ממשלת ישראל, תקדין 2006(1) 1893, שעניינו היה בבקשת העותרים להורות לממשלת ישראל למנוע קיומן של הבחירות למועצה המחוקקת הפלסטינית במזרח ירושלים.
37. שאלת פתיחתם של מעברי גבול ישראלים לשם מעבר אנשים זרים ולשם מעבר טובין זרים, וסגירתם של מעברים אלה, הינה שאלה מדינית מובהקת, היורדת לשורש ריבונותה של המדינה ולזכותה המלאה שלא להתיר לזרים או לטובין זרים להיכנס לשטחה. בפרט, בנסיבות בהן המעבר הבינלאומי נסגר מטעמי ביטחון מובהקים.
38. בית המשפט הנכבד חזר - פעם אחר פעם - על הקביעה כי ישנם נושאים, שראוי להם, מבחינה מוסדית, שלא להיות מוכרעים על-פי אמות מידה משפטיות גרידא. יפים לעניין זה דברי כב' השופט (כתוארו אז) ברק בבג"ץ 910/86 רסלר נ' שר הביטחון, פ"ד מב(2), 441 בעמ' 488, כדלקמן:

"סכסוך הוא שפיט מוסדית, אם ראוי לו לסכסוך שיוכרע על פי המשפט בבית המשפט. סכסוך אינו שפיט מוסדית, אם ראוי לו לסכסוך שלא יוכרע על פי אמות מידה משפטיות בבית המשפט. השפיות המוסדית עוסקת, איפוא, בשאלה אם המשפט ובית המשפט הם המסגרות הראויות להכרעה בסכסוך. השאלה אינה אם ניתן להכריע בסכסוך על פי המשפט ובבית המשפט, התשובה על שאלה זו היא בחיוב. השאלה הינה אם רצוי להכריע בסכסוך - שהוא שפיט נורמטיבית - על פי אמות מידה משפטיות בבית המשפט".

39. נבקש להפנות לכך, שבעניין דומה לעניינה של העתירה הנוכחית, שאף לו השפעה על רמת החיים ברצועת עזה, קרי, שאלת העברת כספי המסים שגובה ישראל עבור הרשות הפלסטינית, קבע בית המשפט הנכבד, בפסק דינו בבג"ץ 1177/06 **באואר נ' ממשלת ישראל** (טרם פורסם, מצורף ומסומן **מש/2**) כדלקמן:

"...גם העתירה הכללית אינה מגלה עילה להתערבותנו. העברת כספי המיסים לידי הרשות הפלסטינית נופלת בגדר סמכותו של שר האוצר מכוח סעיף 17 לחוק היישום. **בנסיבות העניין, אין יסוד להתערבותנו, כשם שלא היה יסוד להתערבותנו אילו החליט שר האוצר שלא להעביר הכספים. לשר האוצר סמכות רחבה בעניין זה. כל ממשלה והשקפתה שלה...**" [ההדגשה הוספה - י.ר.]

וראו גם:

בג"ץ 4481/91 **ברגיל נ' ממשלת ישראל**, פ"ד מז(4), 210, בעמ' 215.
 בג"ץ 2644/94 **פריצ'יק נ' היועץ המשפטי לממשלה**, פ"ד מח(4), 341.
 בג"ץ 3784/95 **"בצדק" נ' ממשלת ישראל**, פ"ד מט(5), 362.
 בג"ץ 3125/98 **עיאד נ' מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה והשומרון**, פ"ד נה(1), 913.
 בג"ץ 3507/02 **אגודת צדק תרדוף נ' ראש הממשלה**, פ"ד נו(3), 37.
 בג"ץ 550/06 **זאבי נ' ממשלת ישראל**, תקדין 2006 (1) 1893.

40. אף במקרה שלפנינו, עומדים על הפרק שיקולים לבר-משפטיים – שיקולים מדיניים וביטחוניים – אשר רשאית היתה ממשלת ישראל – ואף מחובתה, לשקול – בכל הנוגע לאופן ניהול ענייני החוץ והביטחון של המדינה.

עניינו של מעבר קרני הינו סוגיה מדינית-ביטחונית אשר טומנת בחובה, בין היתר, יצירת איזונים בין שיקולים מדיניים-ביטחוניים שונים ועמידה במגעים מדיניים שוטפים עם הקהילייה הבינלאומית בעניין הנדון. המקום לדון ולהכריע בעניין זה, על כל מורכבותו העובדתית אינו, בכל הכבוד הראוי, אולמו של בית המשפט הנכבד, במסגרת עתירה המוגשת אליו.

לעניין זה יפים הם דבריו של כב' השופט ריבלין בבג"ץ 1993/03 **התנועה למען איכות השלטון נ' ראש הממשלה**, פ"ד נז(6), 817, בעמ' 842, כדלקמן:

"ביקורת שיפוטית זהירה מופעלת גם כאשר מדובר בשאלות עקרוניות של מדיניות. בית המשפט אינו נוהג להתערב ב"עניינים מדיניים מובהקים" (בג"צ 3687/00) **אשכנזי נ' ראש הממשלה** - מר אהוד ברק, תק-על 2000(2) 1040). בית המשפט אינו חלק מן המינהל הציבורי ואין הוא נוהג לנהל את ענייני הממשלה (בג"ץ 6029/99 **יונתן פולארד נ' ראש הממשלה ושר הבטחון** - אהוד ברק, פ"ד

נד(1) (241). במיוחד כך הוא הדבר, כאשר מדובר בסמכות הממשלה לנהל את מדיניות החוץ והביטחון של המדינה. "כוחו של בעל הסמכות (הממשלה) ומהותה של הסוגיה (יחסי חוץ ובטחון; שלום או מלחמה) גורמים לכך שלממשלה מתחם סבירות רחב בסוג עניינים זה. בגדרי אותו מתחם לא יחליף בית המשפט את שיקול דעתה של הממשלה בשיקול דעתו הוא" (פרשת וייס הנ"ל, בעמ' 471-472). בהחלטות בעלות היבטים פוליטיים ממשיים, או כאלה הכרוכות בעיצוב המדיניות הכלכלית-משקית, יתערב בית המשפט במקרים חריגים בלבד, ועל-פי-רוב יותיר את העניין לשיח הפוליטי ולפיקוח על-ידי האורגנים של הכנסת. "הבחירה בין דרכי המדיניות היא עניין לממשלה והפיקוח על המדיניות הוא עניין מובהק לכנסת. הבחירה בגדרי מתחם הסבירות, אינה צריכה להיעשות על ידי בית המשפט" [שם, שם].

41. לסיכום חלק זה, המדינה תטען, כי בהתאם לאמור לעיל, מדובר, כאמור, בסוגייה שהינה מאותם עניינים שעל פי ההלכה הפסוקה בית המשפט הנכבד אינו נוהג להידרש אליהם, בשל היותם עניינים מדיניים מובהקים.

לפיכך תבקש המדינה מבית המשפט הנכבד לדחות את העתירה על-הסף, שכן מדובר בשאלה מדינית מובהקת.

דחיית העתירה לגופה

כללי

42. עמדת המדינה הינה כי יש להורות על דחייתה של העתירה, בהעדר עילה להתערבותו של בית המשפט הנכבד.

43. ראשית, המדינה תטען כי התשתית העובדתית עליה נשענת עתירה זו אינה נכונה. מדינת ישראל פועלת על-מנת לאפשר העברתם של מצרכי מזון ומוצרים נוספים באמצעות כלל המעברים בין מדינת ישראל לבין רצועת עזה, למעט מעבר קרני שנסגר מטעמי ביטחון החלטיים. במסגרת זו מתאפשרת העברה סדירה של מוצרים כאמור, לרבות באמצעות ארגונים הבין לאומיים. ממילא, בנסיבות אלו, נשמט הבסיס תחת טענותיה של העותרת.

44. שנית, המדינה תטען כי ההחלטה להורות על סגירת מעבר קרני הינה החלטה המבוססת על שיקולים ביטחוניים כבדי משקל, וכי פתיחת המעבר כמבוקש בעתירה זו כרוכה בהתעלמות מוחלטת מהסכנה הבטחונית הנשקפת לאזרחים עובדי המעבר ולגורמי הבטחון המאבטחים את המעבר, ומפעולות טרור שעשויות להתבצע במעבר עצמו.

שלישית, המדינה תטען כי בד בבד עם סגירת מעבר קרני, מטעמי ביטחון מובהקים, פועלת ישראל על-מנת "לאפשר אספקה סדירה ומספקת של מצרכי מזון ומצרכי יסוד אחרים הנחוצים לאוכלוסיה האזרחית ברצועת עזה", כמבוקש בגדרה של עתירה זו, באמצעות המעברים האחרים בין מדינת ישראל לבין רצועת עזה. זאת, על אף הסיכונים הביטחוניים הכרוכים בכך (שבאו לידי מימוש, כמפורט לעיל, למשל במטען שאותר במעבר כרם שלום ביום 25.6.2007).

די אף בכך בלבד כדי להצדיק דחיית הסעד המבוקש בעתירה, לגופן

45. נבקש להדגיש, כי למרות הסיטואציה הבלתי-רגילה - ברצועת עזה שולט כיום ארגון טרור, שלאחרונה השתלט בכח הזרוע על כל שטחי הרצועה, וכאשר הדי נפילות

הקסאמים בשטחי המדינה נשמעים מדי יום - מדינת ישראל החליטה, למרות פעילות התורר המתמשכת נגדה ולמרות הסיכונים הכבדים הכרוכים בכך לפעול למניעת משבר הומניטארי ברצועת עזה, יחד עם מדינות אחרות וגורמים אחרים בזירה הבין-לאומית.

מטעם זה מתאפשרת כיום העברת טובין דרך כלל המעברים, למעט מעבר קרני, בין ישראל לעזה, בכפוף כמובן לסגירת המעברים כאשר קיים חשש ממשי ומיידי לביצוע פיגוע, ובכפוף לעדיפות שניתנת להכנסת טובין לרצועה, בדגש על מוצרי יסוד, על פני יצוא ממנה.

46. ראוי לציין כי בית המשפט הנכבד בחן את עמדת המדינה בסוגיית סגירת מעבר קרני, עובר לאירועים האחרונים שהתרחשו ברצועת עזה, במסגרת בג"ץ 2990/06 מרכז מיזאן לזכויות אדם נ' שר הביטחון (טרם פורסם), ולא מצא מקום להתערב בה (העותרים שבו בהם מהעתירה בהמלצת בית המשפט והעתירה נדחתה).

כמו כן, בית המשפט הנכבד נדרש לאחרונה ממש לעתירה הדומה במהותה לעתירה זו – בג"ץ 5841/06 האגודה לזכויות האזרח נ' שר הביטחון, (טרם פורסם). בגדרה של עתירה זו ביקשו העותרים כי בית המשפט יורה על "חידוש מיידי של אספקה סדירה ומספקת של דלק, מזון, תרופות חלקי חילוף וציוד הומניטרי אחר לרצועת עזה". בית המשפט הנכבד, לאחר שהוצגו בפניו הנתונים המפורטים אודות פעולות המדינה בעניין זה, הורה על דחייתה של העתירה, בקובעו:

"לאחר ששמענו את טיעוני הצדדים ועיינו בחומר שלפנינו, הגענו לכלל מסקנה כי דין העתירה להידחות. תחילה ייאמר, כי לא ראינו צורך להכריע במחלוקת הנורמטיבית שבין הצדדים, בדבר תחולת דיני התפיסה הלוחמתית ברצועת עזה לאחר יישומה של תכנית ההתנתקות. זאת, מאחר שהוברר במהלך הדיון בעתירה כי מחלוקת זו הינה תיאורטית בלבד, וללא נפקות מעשית בעתירה שלפנינו. הלכה למעשה, המשיבים הדגישו לפנינו כי מדינת ישראל אינה מגבילה את מעבר הסחורות במעברי הגבול לאספקה חיונית בלבד, וכי היא עושה כל שביכולתה על-מנת למנוע את התפתחותו של משבר הומניטארי ברצועת עזה. יתרה מכך, כפי שהובהר לנו, מדיניותה הכללית של מדינת ישראל הינה לאפשר את מעברן של סחורות וציוד מסוגים שונים אל רצועת עזה, ככל הנדרש, בכפוף לצורכי הביטחון. כך, פורט לפנינו בהרחבה כי המדינה מאפשרת גם העברת ציוד הדרוש לשם קידום של פרויקטים שונים ברצועת עזה. המשיבים אף אינם חולקים על כך כי במסגרת השיקולים שעל הרשויות הישראליות לשקול יש לתת משקל כבד לשיקול ההומניטארי ולמניעת סבל מהאוכלוסייה האזרחית.

המחלוקת האמיתית בין הצדדים היא, אפוא, מחלוקת עובדתית. כאמור לעיל, ראש מנהלת התיאום והקישור לרצועת עזה, אל"מ ניר פרס, התייצב לפנינו פעמיים, ופרש לפנינו בהרחבה, לאחר הכנה יסודית ופרטנית, את מכלול הנתונים הרלוונטיים לפתיחתם וסגירתם של מעברי הגבול, וכן לקצב העברת הסחורות השונות לרצועת עזה וממנה. מדבריו התברר כי בחודש ינואר 2007 חלה עלייה של כ-72% בהיקף היבוא לרצועת עזה, ביחס להיקף היבוא בחודש פברואר אשתקד, וכי חלה עלייה של כ-24% בהיקפי היצוא מרצועת עזה ביחס להיקף היצוא בחודש

פברואר אשתקד. בדבריו לפנינו אף הבהיר אל"מ פרס את האילוצים והנסיבות בהן מצטמצמת אפשרות העברת הטובין במעברים. הנימוק המרכזי לכך הוא הנימוק הביטחוני, הבא לידי ביטוי בהיבטים שונים. ראשית, אזור מעברי הגבול הינו אזור רגיש, המהווה יעד לפיגועי טרור. עד כה בוצעו במרחבי מעברי הגבול פיגועי טרור רבים, ומעת לעת מגיעים אל גורמי הביטחון מידעים והתרעות בדבר כוונותיהם של ארגוני הטרור לבצע פיגועים במרחבי מעברי הגבול. בנסיבות אלה, קיומן של התרעות ממוקדות לביצוע פיגוע טרור עשוי למנוע את פתיחתם של המעברים הרלוונטיים באופן רצוף, ולפגוע בקצב העברת הסחורות. זאת, נוכח הצורך הביטחוני לסכל את הפיגוע המתוכנן ולאתר את המפגעים ואת חומרי הנפץ. שנית, יש להתמודד עם קיומם המתמיד של ניסיונות להבריה חומרי חבלה דרך מעברי הגבול המיועדים לאפשר את ביצועם של פיגועי תופת בשטח ישראל, ואף במעברי הגבול עצמם. ניסיונות הברחה אלה מחייבים ביצוע בדיקות מורכבות וקפדניות ביותר של הסחורות המועברות במעברי הגבול, באופן הגורם להאטת קצב העברת הסחורות אל רצועת עזה וממנה. שלישית, קיים איום נוסף בדמות חפירת מנהרות באזור מעברי הגבול. איום זה מחייב לעיתים את סגירת המעברים לזמן קצוב, לשם איתור המנהרות וסיכול הפיגועים המתוכננים לצאת אל הפועל באמצעותן. לבסוף, קיימים איומים ביטחוניים נוספים, בדמות שיגורי רקטות קסאם אל עבר שטח ישראל וכן הנחת מטעני חבלה. הפעילות הצבאית הנדרשת על-מנת להתמודד עם איומים אלה, מחייבת, לעיתים, אף היא את סגירתם של מעברי הגבול לפרקי זמן קצובים. בנסיבות אלה, ניכר כי אכן קיימת הצדקה צבאית-ביטחונית להטלת הגבלות מסוימות על תנועתם של אנשים, כלי רכב וסחורות במעברי הגבול, בהתאם לסכנות ולאיומים הקונקרטיים הקיימים, ונוכח המידע המודיעיני הרלוונטי והעדכני המצוי בידי גורמי הביטחון.

האתגרים הביטחוניים המוצבים בפני גורמי הביטחון במרחבי מעברי הגבול לרצועת עזה אינם פשוטים, ומחייבים התמודדות מורכבת ודינאמית. עם זאת, ועל אף מגוון האיומים הביטחוניים המופנים אל עבר מרחבי מעברי הגבול, ודרכם אל מדינת ישראל כולה, שוכנענו כי המשיבים עושים את מירב המאמצים על-מנת לפתוח את מעברי הגבול באופן סדיר ככל הניתן, וכי הם רואים חובה לעצמם לספק את הצרכים ההומניטריים של תושבי הרצועה. מהנתונים שהוצגו לפנינו בהיבט זה עולה, כי בחודשים האחרונים חל גידול משמעותי בהכנסת סחורות לרצועת עזה, כמו גם במספר המשאיות אשר עוברות דרך מעבר קרני, ונראה כי אף העותרים עצמם אינם חולקים על כך. בין היתר, צוין בדיון לפנינו כי בעת שמעבר קרני נסגר מטעמי ביטחון, אפשרה המדינה העברת בקר במעבר סופה, בתיאום עם משרד החקלאות. כן צוין כי בחודשים אוגוסט-ספטמבר 2006 הוכנסו לרצועת עזה 12 טונות של אגרגטים לבניה, וכי לקראת חג הקורבן פעל מעבר קרני מעבר לשעות הפעילות הסדירות, על-מנת לספק את

הדרישה למוצרים שונים לקראת החג. עוד הודגש, כי מדינת ישראל מאפשרת לא רק העברת מוצרי יסוד חיוניים, אלא גם חומרי גלם לתעשייה ולבנין, ואף מסייעת ביישום פרויקטים ארוכי טווח הקשורים בשיפור התשתיות ברצועת עזה המבוצעים מטעם האיחוד האירופי, וכך גם בתחומי המים והביוב, החשמל והתקשורת. בתחום החשמל ציינו המשיבים את סיועם למימוש פרויקט להעברת קו חשמל בין חברת החשמל ברצועת עזה לבין ישראל, אשר מטרתו הגברת תפוקת החשמל ברצועת עזה. כן ציינו המשיבים כי ישראל מאפשרת הכנסת ציוד חיוני עבור פרויקטים נוספים הקשורים לחשמל, אשר מטרתם שיקום תשתית החשמל בעיר עזה. בתחום המים פרטו המשיבים מספר פרויקטים אשר ישראל נוטלת בהם חלק ומסייעת בהעברת הציוד הנדרש לשם מימושם. בין היתר, ציינו המשיבים את קיומו של פרויקט לטיהור שפכים, הממומן על-ידי ממשלת גרמניה, ואשר למען מימושו הועברו ומועברים גם בימים אלה במעברי הגבול צינורות באורך כולל של 3,100 מטרים, וכן ציוד נוסף הדרוש לקידום הפרויקט. עם זאת, נערכת ביקורת ביחס לסוגים מסוימים של צינורות המועברים לרצועת עזה, נוכח החשש הממשי משימוש בצינורות בגדלים מסוימים לשם הכנת טילי קסאם.

לסיום, יש להדגיש כי המשיבים הבהירו שמדיניות הממשלה הינה להותיר את מעברי הגבול פתוחים ולאפשר העברת טובין דרך מעברי הגבול בין ישראל לבין רצועת עזה ככל שניתן בנסיבות הקיימות. זאת, בכפוף לסגירת המעברים כאשר קיים חשש ממשי ומיידי לביצוע פיגוע, ותוך מתן עדיפות, בנסיבות אלה, להכנסת טובין לרצועה, בדגש על מוצרי יסוד, על-פני יצוא ממנה. מדיניות זו הינה מאוזנת וסבירה, ועולה בקנה אחד עם הדין הישראלי והבינלאומי גם יחד. נוכח כל האמור, לא מצאנו פגם בהחלטת המשיבים לסגור את המעברים מעת לעת, בכפוף להערכות מצב ביטחונית ותוך שקילת חלופות שונות לאספקת מוצרים חיוניים.

47. כמפורט לעיל, לאחר כתיבת הדברים האמורים, חל שינוי מהותי לרעה במצב הדברים השורר ברצועת עזה, עם השתלטות ארגון החמא"ס על הנעשה ברצועה. על אף האמור, ולמרות המשך פעילות הטרור נגד ישראל והחרפת הסיכונים הביטחוניים הכרוכים בהפעלת המעברים, המדינה פועלת על-מנת שלא ייווצר משבר הומניטארי ברצועת עזה.

דחיית הטענה בדבר חובות המשיבים בהתאם לדיני התפיסה הלוחמתית

48. ניסיונם של העותרים להיתלות בדיני התפיסה הלוחמתית לצורך ביסוס חובות המשיבים - דינו להידחות מכל וכל.

49. נציין תחילה, כי אין צורך להידרש לטענה זו של העותרים, משום מדינת ישראל, חרף המצב השורר ברצועת עזה, עושה ככל שלא ידה, בשיתוף הקהילה הבינלאומית, על-מנת למנוע משבר הומניטארי ברצועת עזה. בכלל זה, פועלת המדינה להעברת דלק ומצרכי יסוד שישמשו את תושבי הרצועה.

50. עם זאת, נתייחס, בקצרה, גם לטענת העותרים לגופה: טוענים העותרים, כי על המשיבים מוטלות מספר חובות מפורשות, בעיקר מכוח דיני התפיסה הלוחמתית, לדאוג באופן אקטיבי לצרכים ההומניטאריים של האוכלוסייה האזרחית בעזה.
51. המשיבים יטענו, כי החל מיום 12.9.05 עם סיום הממשל הצבאי ברצועת עזה וסיום הנוכחות הצבאית והאזרחית ברצועה, כתוצאה מהשלמת תכנית ההתנתקות, חדלו לחול שם דיני התפיסה הלוחמתית. עם זאת, ממשיכה להתחולל פעילות לחימה נגד הטרור הפלסטיני, עליה חלים דיני הלחימה.
- יש לציין כי טענת העותרת על-פיה לישראל שליטה אפקטיבית ברצועת עזה נראית מנותקת מהמציאות, ודאי לאור האירועים שהתרחשו לאחרונה, עם השתלטות ארגון החמא"ס על הנעשה ברצועת עזה.
52. ויודגש, ככל שישראל מחויבת לאפשר מעבר של סיוע הומניטארי מכוח דיני העימות המזוין, הרי שהיא ממלאת את מחויבותה על פי דינים אלה.
- לעניין זה נדגיש, כי דיני העימות המזוין אינם מחייבים צד לוחם לאפשר מעבר דרכו של סחורות לצד היריב, לשם "קיום כלכלה תקינה" אצל היריב.
- כל שקובעים דיני העימות המזוין היא חובה לאפשר העברת הספקה הומניטארית חיונית בלבד (לעניין זה השוו פסק דינו של כב' הנשיא ברק בבג"ץ 3451/02 אלמדני נ' שר הביטחון, פ"ד נו(3), 30).
- דיני העימות המזוין גם מכירים מן הסתם בזכותו של צד לעימות לשקול שיקולי ביטחון, כגון אלה הנשקלים בנוגע למועדי פתיחתם וסגירתם של המעברים.
53. נדגיש שוב, כי כאמור לעיל, הממשלה החליטה, בהחלטה מס' 4780 מיום 11.4.06, כי "ישראל, יחד עם הקהילה הבינלאומית, תתאם את דרכי הסיוע ההומניטרי הניתן לאוכלוסייה הפלסטינית שלא דרך מנגנוני השלטון"; כן הוחלט כי "בכפוף לשיקולי הביטחון, המעברים מישראל לרצועת עזה יישארו פתוחים כדי לאפשר כניסת הסיוע ההומניטרי לרצועת עזה". הממשלה חזרה על נכונותה לאפשר את הסיוע ההומניטרי הניתן לאוכלוסייה הפלסטינית ברצועת עזה גם בהחלטתה מיום 24.6.2007.
54. גם ניסיונם של העותרים להסתמך על ההסכמים המדיניים שנחתמו בין ישראל לבין אש"ף, ועל הבנות אחרות אליהן הגיעה ישראל עם הרשות הפלסטינית בעבר, דינו להדחות.
- מדובר בהסכמים מדיניים, שהינם במישור הבינלאומי, הסכמים שכידוע אינם מקנים, כשלעצמם, זכויות לאנשים פרטיים מכוחם.
- מעבר לכך, ישראל היא שמבקשת לקיים את ההסכמים שנחתמו עם הצד הפלסטיני, בעוד שארגון החמאס, השולט כיום ברצועת עזה, מסרב להכיר בישראל ובהסכמים המדיניים אליהם הגיעו מדינת ישראל והצד הפלסטיני.
- בנוסף, גם בהסכמים עצמם קיימת התייחסות לכך שתפקוד המעברים יהיה כפוף לשיקולי בטחון.
55. גם המשפט החוקתי הישראלי אינו מקנה לתושביה הפלסטינים של רצועת עזה זכות חוקתית שישראל תאפשר מעבר טובין סדיר דרכה לתחום הרצועה וממנה לשם שמירה על קיום חיים תקינים וכלכלה תקינה ברצועה; שכן מדובר באנשים זרים, תושבי ישות זרה, המתגוררים מחוץ למדינת ישראל ובשטח שאינו נתון לשליטתה, שטח ממנו מתבצעות כל העת פעולות טרור נגד

ישראל. המשפט החוקתי הישראלי דווקא מחייב במצב הדברים הקיים את הממשלה להגן על שלומם ובטחונם של אזרחי המדינה ותושביה, ובכלל זה לסגור את מעבר קרני, כאשר קיים חשש ממשי לביצוע פיגוע בו.

56. גם עקרונות המשפט המינהלי הישראלי אינם מחייבים את מדינת ישראל לסכן את שלומם של אזרחיה ותושביה העובדים במעבר קרני לשם העברת טובין דרך המעבר, וזאת לאור הסיכון הביטחוני הכרוך בכך. להיפך, בנסיבות אלו, חובתה של המדינה הינה למנוע פגיעה בעובדים במעבר קרני, בין היתר באמצעות סגירת המעבר.

לסיכום

57. המדינה תטען, כי בעתירה דנן העותרים לא הצביעו על עילה כלשהי המצדיקה את התערבותו של בית המשפט הנכבד.

58. לאור כל האמור לעיל, תבקש המדינה מבית המשפט הנכבד לדחות את העתירה.

59. העובדות המפורטות בתגובה זו תתמכנה בתצהיר שיוגש מחר מטעמו של אל"ם ניר פרס, ראש מינהלת התיאום והקישור ארו.

היום, י"א תמוז, תשס"ז
27 יוני, 2007

יובל רויטמן, עו"ד
סגן בכיר לפרקליט המדינה

